



Македонска академија на науките и уметностите  
Бул. Крсте Мисирков 2  
Скопје, Република Македонија  
Тел.: + 389 2 32 35 400; Факс: + 389 2 32 35 500  
e-mail: manu@manu.edu.mk

---

## РАБОТЕН ДОКУМЕНТ

### ПРЕДЛОГ-ДЕКЛАРАЦИЈА

#### НА СОБРАНИЕТО НА МАНУ

#### **ЗА РЕШАВАЊЕ НА РАЗЛИКИТЕ ПОМЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И РЕПУБЛИКА ГРЦИЈА ОКОЛУ УПОТРЕБАТА НА ИМЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО ООН**

Поаѓајќи од уверувањето дека забрзувањето на разговорите помеѓу Република Македонија и Република Грција за решавање на разликите околу употребата на името на Република Македонија во ООН е од обостран интерес за двете страни, за регионалната стабилност и безбедност и за потврдувањето на прогресивните начела на ООН,

Истакнувајќи дека нерешавањето на тоа прашање веќе предизвика значителни неповолни околности во меѓународната позиција на Република Македонија, посебно во нејзината евро-атланска интеграција,

Поттикнувајќи ги политичките водства на двете страни да ја преземат одговорноста и храбро да се соочат со реалностите на времето и потребата од градење перспективи на заедничка иднина и добрососедска соработка,

Повикувајќи ги сите меѓународни фактори а посебно Европската Унија да ги вложат потребните напори за побрзо завршување на процесот на преговарање,

Поддржувајќи ги и храбрејќи ги досегашните активности на г-дин Метју Нимиц и покровителството на ООН за посредување во разговорите,

Потсетувајќи дека Привремената спогодба помеѓу Република Македонија и Република Грција од 1995 година како предмет на разговорите за надминување на разликите во спорот за името (чл. 5) ги определува разликите на кои упатува Резолуцијата на Советот на безбедност 817(1993),

Повикувајќи се на Резолуцијата на Советот на безбедност на ООН 817(1993), со која му се препорачува на Генералното Собрание на ООН „државата чијашто апликација е содржана во документот S/25147 да биде примена во членство во ООН” и таа држава за сите цели во ООН да биде именувана како „Поранешна Југословенска Република

Македонија”, до решавањето на разликите околу името на таа држава, од која произлегува дека предмет на преговорите е исклучително името на државата,

Потсетувајќи дека со одлуката за прием на Република Македонија за членка на ООН од 1993 година е потврдено дека во согласност со Повелбата на ООН (чл. 4), Република Македонија ги исполнува сите услови за прием, дека е мирољубива држава која ги прифаќа обврските содржани во Повелбата и според оценката на ООН е способна и има волја да ги извршува,

Потсетувајќи на фактот дека на светската политичка мапа не постои друга држава со име Република Македонија, ниту пак, во сета културна различност на современиот свет, народ и јазик кои ја имаат придавката „македонски”,

Повикувајќи се на правото на национален и културен идентитет како неприкосновено и природно човеково право, на слободата на национално самоопределување на народите и на врз тоа заснованото право на избор на името на сопствената држава, од кое произлегува *принципот на приоритет на државата* чиешто име е оспорено да предлага како нејзиното име ќе се користи во ООН,

Повикувајќи се на определбите на МАНУ за одбраната на уставното име на Република Македонија и на македонскиот национален идентитет, содржани во *Промеморијата на МАНУ* во врска со спорот на името на Република Македонија од мај 2002 година,

Потсетувајќи на *Ставовите на Претседателството на МАНУ* за Предлогот за решавање на разликите околу употребата на името на Република Македонија од март 2009 година,

Собранието на МАНУ на својата седница од 25 мај 2010 година ја усвои следнава

## ДЕКЛАРАЦИЈА

1. Предмет на разговорите за надминувањето на разликите околу употребата на името, во согласност со Привремената спогодба и Резолуцијата на Советот за безбедност на ООН *е единствено името на државата* Република Македонија кое ќе се употребува во ООН и *не може да биде проширен* на прашањата за националниот идентитет на македонски народ, името на македонскиот јазик, уставното име на државата, односно името под кое Република Македонија е призната во светот и во билатерални односи со други држави или воопшто употребата на името Република Македонија и атрибутот *македонски*, во кодови, шифри и брендови за меѓународна употреба.
2. Никој, ни Претседателот на Република Македонија, ни Претседателот на Владата, ниту на Собранието на Република Македонија, ниту кој било друг орган вклучен во службените разговори и односи помеѓу Република Македонија и Република Грција, *нема легитимно право да преговара и да потпише* каква било спогодба за прашања кои не се опфатени со Привремената спогодба и со Резолуцијата на Советот на безбедност на ООН: уставното име на Република Македонија, националниот идентитет на македонскиот народ и името на македонскиот јазик, во неговите јазични изрази кои се општоприфатени во светската лингвистичка наука (македонски, *Macedonian, macedonien, Mazedonische* итн.).

3. Националниот идентитет на секој народ е *историска и културна тековина* и колективен сублимат на природното човеково право на припадност кон определена заедница, а јазикот *врзно животно ткиво на националната и културна заедница* и основна карактеристика и услов за нејзината посебност, опстојување и иднина. Никој нема право да ги менува, со било каков договор, уцена или диктат, ниту да заговара решенија на негирање на националниот идентитет или јазикот, во современата цивилизација квалификувани како национално-културен геноцид.
4. Академијата исто така укажува на тоа дека определбата на националното име и идентитет на една нација, држава, јазик и култура е основно човеково право и слобода на граѓаните, гарантирани и заштитени со темелни меѓународни правни акти и дека сите акти спротивни на ваквата слободна определба значат тешка повреда на меѓународниот правен поредок.
5. *Уставното име* на секоја држава е исклучително работа на нејзините граѓани. Барањето за негова промена е без преседан во поновата историја и е спротивно на Повелбата на ООН, меѓународното право и практиката на Меѓународниот суд на правдата. Врз ниту една суверена држава, полноправен субјект на меѓународната заедница, не може да се врши притисок да го менува своето име и под никакви услови одбивањето да го стори тоа не може да се смета за загрозување на интересите и правата на некоја друга држава, признати со меѓународното право.
6. *Развивањето на добрососедски пријателски односи* со Република Грција е приоритетен интерес на граѓаните на Република Македонија. Со нашиот сосед нè поврзуваат традиционално пријателство, заеднички економски и други интереси и огромни можности за научна и културна соработка, на која заедно нè обврзува фактот дека живееме во регион кој е лулка на современата цивилизација и култура. Република Македонија е цврсто определена за членство во Европската унија, а со тоа и за прифаќање на сите европски стандарди и вредности, што е истовремено и најсилна гаранција за Република Грција и за заштитата на нејзините национални интереси.
7. Уважувајќи ја сета чувствителност на прашањето кое е предмет на разговорите со спорот со името а за граѓаните на Република Грција, почитувајќи го ставот на меѓународната заедница за потребата од постигнување на компромис и почитувајќи кооперативност, македонската страна во разговорите треба да излезе со компромисен предлог за користење име кое содржи географска одредница. Такво е името Република Македонија (Скопје), кое и во политичка и во географска смисла ја разликува Република Македонија од истоимениот регион во Република Грција и со кое може да биде надмината апсурдноста на досегашната привремена референца (ПЈРМ). Употребата на такво име само во рамките на ООН и во комуникацијата со државите кои, како членки на ООН, ќе се определат така да ја нарекуваат Република Македонија, не е во спротивност со барањето за зачувување на уставното име на Република Македонија, македонскиот национален идентитет и посебноста на македонскиот јазик.
8. Постигнувањето на единство во градењето на преговарачките ставови на надлежните државни органи и релевантните политички субјекти врз овде изложените принципиелни основи е предуслов за забрзување на

преговарачкиот процес и за негово успешно завршување. Демонстрирањето на еднодушна и искрена определба за постигнување на договор може само да ја зајакне довербата помеѓу двете преговарачки страни, едновремено насочувајќи ги кохезивните сили во Република Македонија кон поставување на барањето за единство на повисоко рамниште од дострелот на партиските, политичките и другите парцијални интереси.

9. Спорот со Република Грција околу користењето на името на Република Македонија во ООН не смее да се користи како повод за оддолжување или попречување на потребните реформи што треба да ги изврши Република Македонија за започнување на преговори за членство во Европската Унија и НАТО, кои треба да бидат во преден план.
10. Оваа Декларација е глас на научната совест, глас на разумот, вистината и правдата и се упатува до највисоките државни институции на Република Македонија, до највисоките државни институции на Република Грција, до Советот за безбедност на ООН, до посредникот во спорот, г-дин Метју Нимиц и до домашната и меѓународната јавност.